

فقه اسلامی

من یرد الله به خیر ا یفقهه

فی الدین .

(حدیث شریف)

"کسی که خداوند به وی اراده خیر فرماید

او را در امور دین دانشمند می سازد"

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ○

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ○ وَاحْلُلْ عُقْدَةً

مِنْ لِسَانِي ○ يَفْقَهُوا قَوْلِي ○

(قرآن کریم)

"ای زما پروردگاره! زما سینه را پراخه کنه!

او زما امر (درسالت) راته آسان کنه! او زما

له ژبی خخه غوته پرانیزه! چي (خلک) زما په

خبرو (نبه) وپوهیږي"

جنوری 2020

ربیع الثانی 1441

شماره دو صد شصت شتم

صورت قصر واجب است و لو که در حالت حضر قضائی ادا شود، و اگر نماز در حالت حضر قضا شود قضائی آن به همان صورت کامل می باشد و لو که در حالت سفر قضائی ادا گردد، این حکم مطابق مذهب حنفی و مالکی است اما از نظر مذهب شافعی و حنبلی قضائی نماز مسافران در حالت حضر به صورت کامل (بدون قصر) ادا میشود.

رعایت ترتیب در نماز های قضائی:

قضائی نماز های فوت شده باید به ترتیب ادا شود، مثلا نماز فجر قبل از ظهر و ظهر قبل از عصر و به همین ترتیب، و همچنان رعایت ترتیب میان نماز های قضائی و وقتی لازم است و ادای نماز وقتی قبل از قضائی لازم نیست و اولتر باید نماز فوت شده به قضا ادا شود سپس نماز وقتی ادا گردد، این ترتیب در مذهب حنفی تا کمتر از شش نماز قضائی در نظر گرفته شده و در بقیه مذاهب ترتیب در میان نماز های قضائی بهر تعدادی که باشد کم یا زیاد در مذهب مالکی و حنبلی واجب و در مذهب شافعی سنت است.

در صورتیکه تعداد نماز های قضائی زیاد و شخص نمیداند که چه تعداد نماز بر ذمه او باقیمانده است

مسائل و احکام فقهی

دکتور عبدالستار سیرت جواب میدهد

سوال: خواندن نماز نفل بهتر است یا نماز های قضائی پنجگانه؟

جواب: ادای قضائی نماز های فرضی فوت شده به صورت فوری واجب است و تأخیر قضائی نماز های فوت شده بدون عذر شرعی جواز ندارد، اشتغال به نماز های نفلی نباید منجر به تأخیر قضائی نماز های باقیمانده شود بل به عوض ادای نفل واجب است به قضائی نماز های فوت شده پرداخته شود، این حکم مذهب حنفی است و از نظر مذاهب سه گانه مالکی و شافعی و حنبلی کسیکه نماز های قضائی بر عهده او باقی است اشتغال به نوافل بروی حرام است و تا وقتیکه قضائی نماز های گذشته را تکمیل نکرده باشد نمیتواند به ادای نفل اشتغال ورزد.

کیفیت قضائی: ادای قضائی نماز های فوت شده به همان صورتی انجام میشود که نماز فوت شده است مثلا اگر نماز دارای فرض چهار رکعت در حالت سفر (که بدو رکعت قصر میشود) قضا شود، قضائی آن به همان

ترتیب نماز قضائی /

اصول تفسیر قرآن کریم

علماء میگویند تفسیر قرآن کریم اصول معین دارد، قرآن کریم اصول اول تفسیر قرآن کریم است به عبارت دیگر تفسیر قرآن به قرآن، اصول دوم سنت نبوی شریف به دلیل اینکه رسول صلی الله علیه وسلم وظیفه اش بیان کتاب الله عزوجل بود. اصول سوم اقوال گذشته گان صالح امت است، گذشته گان نزدیکترین مردم به زبان عربی و دانا ترین شان به مراد و مقصد رسول اکرم و شاهد نزول قرآن کریم بودند. اصول چهارم زبان عربی است به دلیل اینکه قرآن کریم به زبان عربی نازل شد.

تفسیر قرآن کریم

تفسیر در ادبیات زبان: در ادبیات زبان تفسیر یعنی شرح و بیان که جمع آن تفاسیر و تفسیرات است و تفسیر قرآن کریم یعنی بیان آنچه در قرآن کریم از وجه اعجاز و بلاغت و شرح آیات آن و توضیح که به داخل آن است و اسباب نزول و احکام و عقائد میباشد. تفسیر در ادبیات زبان اشتقاق شده از «فسر»، یعنی کشف و بیان یک چیز.

تفسیر در اصطلاح:

علم تفسیر در اصطلاح علمی است که کیفیت نطق به الفاظ قرآن کریم را بحث می نماید، و همچنان معرفت به دلالت ها و احکام فردی و ترکیبی و معانی متعلق به قرآن کریم می باشد. تفسیر علم است که شامل علوم بطور کل میباشد. مقصد از کیفیت نطق عبارت است از علم به قراءتها ده گانه و مقصد از احکام فردی و ترکیبی شامل علوم صرف و اعراب و بیان و بدیع و معانی دلالت ها و مجازی میباشد. علم تفسیر ایضا شامل علم نسخ و اسباب نزول آیات و قصص که در قرآن کریم آمده و دیگر اشیاء که به آیات قرآنی تعلق دارد.

در اینصورت واجب است تا نماز های قضائی را تا وقتی ادا نماید که مطابق مذهب مالکی و حنفی به غالب گمان بداند که نماز های فوت شده را به صورت قضائی ادا نموده است، و از نظر مذهب حنفی در نیت قضائی زمان آنرا تعیین کند مثلاً بگوید که اولین نماز صبح که قضا شده است و بهمین صورت بقیه نماز ها به صورت نماز اول، دوم، سوم تا اخیر.

در مذهب حنفی قضائی نماز های فوت شده فقط در سه وقت جواز ندارد: وقت طلوع آفتاب، وقت زوال آفتاب (نیمه روز) و وقت غروب آفتاب، در غیر این اوقات در هر وقت به شمول بعد از نماز عصر قضائی نماز های فوت شده جواز دارد.

فیصله دارالافتاء اروپا در مورد عقد نکاح

1. بالای تمام مسلمانان لازم است تا عقد نکاح و طلاق را در ادارات رسمی مخصوص ثبت کنند.
2. واجب است تا برای وضعیت قانونی ازدواج عقد ازدواج غیر ثبت شده را ثبت کرد تا حقوق شرعی زن و حقوق مالی و حقوق اولاد ها حفظ گردد.
3. دارالافتاء امامان و مراکز اسلامی و تمام مسلمانان را در اروپا توصیه و نصیحت میکند تا عقد نکاح شرعی را قبل از عقد مدنی و ثبت آن در دفترهای رسمی اجراء نکنند مگر اینکه قانون اجازه داده باشد.

انواع و اقسام تفسیر قرآن کریم

معروف ترین تفاسیر أهل تسنن :

تفسیر الطبری . أضواء البیان فی ایضاح القرآن بالقرآن ، تألیف : الشنقیطی محمد بن الأمين بن محمد المختار بن عبد القادر الجکنی الشنقیطی (متوفی 1393 هجری قمری) .
أنوار التنزیل وأسرار التأویل معروف به تفسیر البیضاوی ، تألیف : البیضاوی ، ناصر الدین ابو سعید عبدالله بن عمر بن محمد الشیرازی البیضاوی (متوفی 685 هجری قمری) .
أیسر التفاسیر ، تألیف : ابوبکر الجزائری ، جابر بن موسی بن عبد القادر بن جابر ابوبکر الجزائری .
التحریر و التنویر ، تألیف : محمد الطاهر بن عاشور محمد الطاهر بن محمد بن محمود الطاهر بن عاشور التونسی (متوفی 1393 هجری قمری) .
التفسیر الکبیر و مفاتیح الغیب (تفسیر الفخر الرازی) ، تألیف : ابو عبدالله محمد بن عمر بن الحسن بن الحسین التیمی الرازی ملقب به فخرالدین الرازی خطیب رأی (متوفی 606 هجری قمری) .
التفسیر المنیر فی العقیدة و الشریعة و المنهج ، تألیف : وهبة الزحیلی . تفسیر ابن ابی الحاتم . تفسیر الامام الشوکانی ، تفسیر الامام البغوی .

1. تفسیر قرآن به قرآن مثل تفسیر عمدة التفسیر .
2. تفسیر قرآن با سنت نبوی . این تفسیر مصدر دوم تفسیر قرآن است مثل تفسیر الطبری و تفسیر ابن کثیر .
3. تفسیر قرآن با اقوال صحابه رضی الله عنهم که مصدر سوم در بین مصادر تفسیر آیات قرآنی است مثل تفسیر ابن عباس .
4. تفسیر قرآن با اقوال تابعین ، این تفسیر مصدر چهارم از مصادر تفسیر است که علماء تفسیر به آن اعتماد دارند .
5. تفسیر قرآن به اقوال علماء متخصصین در تفسیر .
6. تفسیر علمی قرآن کریم .
7. تفسیر تصویری از قرآن کریم .
8. تفسیر موضوعی . تفسیر موضوعی را امام محمد الغزالی معاصر اساس آنرا گذاشت .

شروط مفسر

بهترین تفاسیر :

تفسیر طبری ، تفسیر ابن کثیر ، تفسیر سعدی . ابن کثیر ، عمادالدین ابو الفداء اسماعیل بن عمر البصری الدمشقی در شهر بصره تولد یافت و بعد از وفات پدرش در سال 706 هجری قمری به دمشق رفت و علم را نزد علماء دمشق مانند الأمدی و ابن تیمیه آموخت . ابن کثیر در اکثر علوم شهرت دارد مثل علم تفسیر و حدیث و تاریخ . در آخر زندگی ابن کثیر بینائی را از دست داد و در دمشق وفات کرد .

مؤلفات ابن کثیر :

البداية و النهاية ، التكمیل فی معرفة الثقات و الضعفاء و المجاهیل ، تخریج أحادیث أدله التنبیة فی فرع الشافعیة ، تخریج أحادیث مختصر ابن الحاجب فی

- سلیم عقیده ، عقیده سالم در تفسیر قرآن کریم اهمیت فوق العاده دارد .
- کوشش و استفاده در تفسیر قرآن کریم از قرآن و سنت نبوی و اقوال صحابه و تابعین و دوری از هوی نفس .
- عالم بودن بزبان فصیح عرب و فهم قواعد زبان عربی .
- دقت در فهم تا همه نظریات را جمع و از بین نظریات بهترین آنرا انتخاب کرد .
- علم داشتن به علوم که ارتباط به قرآن کریم دارد مثل علم توحید و علم اصول و ناسخ و منسوخ •

تفاسیر مهم شیعه اثنی عشری :

- تفسیر الامام الحسن العسکری (متوفی هجری قمری 254).
- تفسیر محمد بن مسعود بن عیاش اسلمی الکوفی معروف به عیاشی از علماء قرن سوم.
- تفسیر علی بن ابراهیم القمی.
- التبیان از شیخ جعفر محمد بن الحسن بن علی بن الطوسی (متوفی 460 هجری قمری).
- مجمع البیان از ابی علی فضل بن حسن طبرسی (متوفی 538 هجری قمری).
- صافی از محمد بن مرتضی مشهور به ملا حسن کاشی.
- تفسیر القرآن از مولی سید عبدالله بن محمد رضا علوی (متوفی 1242 هجری قمری).
- آلاء الرحمن من تفسیر القرآن از محمد جواد بن حسن (متوفی 1352 هجری قمری).

برای معلومات بیشتر و استفاده از تفاسیر به آدرس های ذیل مراجعه فرماید :

Wikipedia.org / Mawdoo3.com

Islamweb.net / Binbaz.org.sa

Mosoah.com / Altafsir.com

Altafsir.com / Greatafsirs.com

/ Islaminfo.one

برای مطالعه 131 تفسیر مراجعه شود به

vb.tafsir.net/tafsir107/#.xd9vt-hkjiu

أصول الفقه، فضائل قرآن کریم. کتاب فی السماع ، مسند الشیخین ، مسند عمر بن الخطاب و الآثار المرویه عنه.

تفسیر جلالین :

تفسیر جلالین کتاب تخصصی در تفسیر آیات قرآن کریم است. روش تفسیر جلالین بسیار واضح و عام فهم میباشد. در تهیه این تفسیر دو عالم بزرگ اشتراک داشتند و به همین خاطر به این نام مسمی شد.

جلال الدین المحلي : جلال الدین ابو عبدالله محمد بن شهاب الدین احمد بن کمال الدین محمد بن ابراهیم بن احمد بن هاشم العباسی انصاری در شوال 791 موافق 1389 میلادی در قاهره تولد و در همان جا تربیت یافت.

جلال الدین السیوطی : ابو الفضل عبدالرحمن بن کمال الدین ابی بکر بن محمد الخصیری معروف به السیوطی یا اسیوطی. السیوطی در سال 1445 میلادی در اسیوط مصر تولد یافت.

تفاسیری جدید که از آنها استفاده می شود

- التفسیر المیسر ، این کتاب را تعداد از علماء برای آسانی و استفاده آسان ترتیب کرده اند.
- المختصر فی التفسیر . عده از علماء این کتاب ترتیب داده اند.
- التفسیر الواضح المیسر: تألیف محمد علی الصابونی.
- التفسیر الوجیز: این تفسیر را وهبة الزحیلی ترتیب داد .
- التفسیر المیسر: این تفسیر را القرنی ترتیب کرد
- تفسیر کابلی..
- ترجمه معانی و تفسیر مختصر ده جزء اول قرآن کریم، دکتور عبدالستار سیرت.
- تفسیر یوسف علی ، ترجمه ، استاد صباح الدین کشکی.
- قرآن کریم و ترجمه معانی آن به زبان دری ، مترجم مولوی محمد انور بدخشانی. در سایت Islaminfo.one

خطاب اسلامی در عصر جهانی شدن

خطاب یا مخاطب کردن در عصری که دنیا جهانی شده ضرورت به تغییر و تجدید است. تغییر و تجدید به معنی تغییر در ثوابت دین و اهداف اسلام نیست بلکه در روش دعوت و طریقه های بیان و هنر تعلیم است، مسلمانان عادت کرده اند که گفتار و بیانات شان بین خود مسلمانان باشد و تصور و خیال دارند که دیگران آواز آنها را نمی شنوند، اما امروز چیزی که در یک مکان گفته می شود در یک لحظه تمام اطراف دنیا آنرا می شنود، به دلیل اینکه جهان امروز به قریه کوچک تبدیل شده است.

آنچه برای انسان جدید الاسلام یعنی تازه به اسلام داخل میشود گفته می شود غیر از آن باشد که برای مسلمان قدیم گفته میشود و آنچه از احکام فقهی که برای مسلمانان گفته می شود غیر از آن است که برای غیر مسلمانان گفته میشود. برای غیر مسلمان آغاز سخن به عقیده و بعداً به تدرج یا درجه بندی مسائل دیگر شرح می شود.

از اولویت است تا خطاب معاصر بین روحانیت تصوف و پابندی به اثر و عقلانیت متکلم و علمیت فقهی باشد و از هر گروه و هر مدرسه آنچه خیر است گرفته شود. ما احتیاج به مراعات انتقال از شکل بی نظم و مظهر به حقیقت و جوهر داریم و از کلام و جدل به عطاء و عمل هستیم و از عاطفه به عقلانیت علمی و از فروع به اصل و از شدت و تنفر به آسانی و بشارت و از جمود و تقلید به اجتهاد و تجدید هستیم، و از تعصب به تسامح و باز بودن و از غلو و انحلال به وسطی و اعتدال و از عنف و انتقام به رحمت و رفق و از اختلاف به اتحاد و همکاری در عصر حاضر هستیم.

منهج خطاب دینی که قرآن کریم آنرا رسم کرده:

اول: واجب بودن به دعوت با ادله شرعی.
دوم: ربانیت دعوت، دعوت به سوی الله عزوجل نه دعوت به قومیت و نژاد و زبان و لازم است تا مردم را از ربوبیت انسان آزاد و به بندگی خداوند واحد آشنا ساخت.

دعوت با حکمت و موعظه حسنه.

حکمت یعنی چه؟

- داشتن ادله علمی قانع کننده و دلیل و برهان عقلی روشن.
- تکلم به زبان مردم نه به لغت فقط و حدیث گفتن به هر قوم که مناسب واقعیت ها و مشکلات و سویه علمی و آمیدها و آرزوهای شان باشد.
- بناء منهج آسان در فتوا و بشارت در دعوت.
- ترتیب اصول اولویات و بعداً دعوت به فروع.
- تدرج در دعوت به این معنی که از عقائد و اخلاق شروع و بعداً به فروع رفتن.

موعظه حسنه یعنی:

مخاطب کردن قلوب و عاطفه پاک و نبیل به هدف حرکت آوردن آن به سوی خیر. قرآن کریم اهمیت موعظه حسنه را تأکید کرده و آنرا به روش جمیل و انتخاب موضوع خوب و اسلوب متوازن بین ترغیب و ترهیب با استفاده از نصوص صحیح نه به قصه های خیالی و روایات و نه بصورت دعا های که خداوند جمیع مشرکین و یهود و نصارا را هلاک کند و اطفال شان یتیم و زنان شان کنیز و مال شان تباه و وطن شان خراب شود. در این قسم دعا ها نصیح صحیح نداریم و نباید از اصل تجاوز شود.

حوار با مخالفین به روش حسن:

اسلام مسلمانان را امر به موعظه حسنه با مسلمانان و حوار با غیر مسلمانان را به احسن میداند یعنی به صورت افضل و خوبتر و در حوار با مخالفین باید از مشترکات آغاز کرد و مشترکات فوق العاده زیاد است. بطور مثال: مبارزه با الحاد و جنایات و تجاوز جنسی و خرابی هواء و حقوق انسان و آزادی های فردی و خانواده و مادر و طفولیت و مشترکات اخلاق انسانی و نباید در حوار به نقاط اختلاف توجه داشت.

بسیار مهم است. خصوصیت های خطاب اسلامی را در عصر حاضر میتوان اینطور خلاصه کرد:

- ایمان به وحی، و فراموش نکردن عقل.
- توجه به عصری بودن، و پابندی به اصل داشتن.
- دعوت به روحانیت و عدم فراموش کردن مادیات.
- دعوت به کوشش و استقامت، فراموش نکردن لهُو و تفریح.
- بناء جهانی و عدم فراموش کردن منطقی.
- بشارت دادن به آینده و عدم انکار گذشته.
- گرفتن آسانی در فتوا و بشارت دادن در دعوت.
- انصاف با زنان و عدم ظلم بالای مردان.
- مخالفت با ترور، تأیید جهاد مشروع.
- حفظ حقوق اقلیت ها، عدم حیف و میل حقوق اکثریت.
- دعوت به اجتهاد و عدم تجاوز به ثوابت دین.

مراعات ضوابط ذیل در اجتهاد:

- عدم اجتهاد در مسائل قطعی.
- عدم جا دادن ظنیات در جای قطعیات.
- وصل کردن بین فقه و حدیث.
- توجه داشتن تا زیر فشار واقعیت ها نرفتن.
- استقبال از جدید و مفید.
- عدم فراموش کردن روح عصر و ضرورت های آن.
- رفتن به طرف اجتهاد دستجمعی.
- باز کردن قلوب به خطاً مجتهد.

در عصر حاضر لازم و واجب است تا روش و معاملات خود را با دیگران تغییر داد تا اسلام را به جهانیان رسانید تغییر روش معنی آن عدم مراعات ثوابت دین نیست.

عنوان ذیل بهترین مثال برای فهم عصر جدید است /

در حوار با مخالف بصورت احسن یعنی عدم توهین معتقدات و آراء و نظریات شان و نه به هدف پیروزی و شکست طرف مقابل.

پابندی و تمسک به ثوابت و اصول در پیشکش اسلام. منهج زندگی در اسلام برای فرد و خانواده و جامعه و دولت منهج کامل است و عدم حذف آیات به خاطر هم عصر بودن و حذف حدود نظام جنائی و جهاد و روابط بین الملل و حذف غزوات از سیرت نبوی به خاطر رضایت دیگران.

تغییر بعض مسمیات و اصطلاحات و نامها که اصل و جوهر را تغییر نمی دهد مثلا در مناقشه و گفتار با غیر مسلمین تغییر در اسماء و اصطلاحات را استفاده نمائیم این تغییر در حقیقت شی هیچ تأثیر نمی آورد خصوصا که قرآن کریم اهل کتاب به بهترین روش و اسلوب یاد کرده و غیر مسلمانان را به اسم کفار بغیر از دو آیه یاد نکرده و آنهم در شرایط خاص متعلق به عقائد و شرک و عبادت الله و یوم آخرت. حضرت عمر رضی الله عنه اسم جزیه را از **نصارا تغلب** به زکات تبدیل کرد و آنرا دوچند ساخت و نزد عمر رضی الله عنه عبرت به مقاصد و معانی بود نه به الفاظ و اسماء.

و همچنان استعمال اصطلاح (وطندار و اهل وطن واحد) در بدل اهل ذمه و تعبیر از روابط انسانی به برادری به دلیل اینکه تمام انبیاء پیرون شانرا به اسم برادر یاد کردند و رسول اکرم صلی الله علیه وسلم به جنازه یهودی ایستاده شدند و گفتند به کرامت انسانی اش. در شریعت حرج و مشکل در معامله با غیر مسلمانان نیست و همه در انسانیت باهم برادر اند و در رابطه با دیگران و غیر مسلمانان در منهج اسلام رحمت و مهربانی و اخلاق عالی است.

خصوصیات های خطاب اسلامی در عصر جهانی

لازم است شرایط محیط و مکان و زمان و زبان قوم مراعات شود و انتخاب عبارات و کلمات مناسب و موضوعات

نیست تا در مراسم عید دینی شان اشتراک شود مثل خواندن دعا و نماز و اداء مراسم دینی خاص برای عیسوی ها و این عمل مخالف عقیده مسلمان است.

و اگر یک مسلمان در اروپا با دختر عیسوی ازدواج کرده باشد میتواند در عید های با او مشارکت داشته باشد، شیخ علاوه گفت مانع در این مشارکت نیست، آماده کردن غذا و شربنی برای زن عیسوی جواز دارد و اما رفتن به کلیسا برای خواندن نماز خاص به عیسوی ها و اشتراک در مراسم دینی آنها مخالف دین است.

حکم فرستادن کارت مبارکی برای عیسوی ها

اول: مصطفی الزرقاء این فتوا را میدهد:

فرستادن و دادن مبارکی برای عیسویان در عید میلاد حضرت عیسی علیه الصلاة و السلام از جمله معامله حسنه است و اسلام ما را از این قبیل معامله حسنه منع نمیکند. لیکن تقلید شان و مثل شان از سال نو و عید تولد حضرت عیسی تجلیل کردن حرام است.

روایت شده که رسول الله صلی الله علیه وسلم با صحابه نشستند بودند که جنازه یهودی گذشت، آنحضرت صلی الله علیه وسلم ایستاده شدند. (بخاری، 1311 فی الجنائز، باب من قام لجنازه یهودی، و مسلم 960 و أبو داود 3174 و النسائی 1922).

امروز مسلمانان ضعیف شده اند و کشورهای بزرگ بالای مسلمانان هر روز حمله میکنند و مسلمانان را متهم به تروریست میکنند پس مسلمانان باید کوشش کنند تا حقیقت خود را به جهانیان معرفی کنند.

دوم: دکتور یوسف القرضاوی می گوید:

فرستادن سلام و کارت برای مردم غیر مسلمان از اخلاق مسلمان نمایندگی میکند و در این کار مانع در شریعت نیست.

در هنگام مرگ چه باید کرد؟

امام سید سابق در کتاب خود بنام (فقه السنه) می نویسد:

1- تلقین شخص در وقت مرگ به ذکر کلمه (لا اله الا الله و محمد رسول الله).

فکر تجدید فقه اسلامی

رئیس اتحاد بین المللی علمای اسلام دکتور أحمد الریسونی دعوت به تجدید 90 درصد از فقه اسلامی را نمود تا فقه با قافله زمان در حرکت باشد.

دکتور الریسونی در جلسه کنفرانس بین المللی زیر عنوان «التراث و متطلبات العصر» که در شهر الدار البیضاء، مغرب با اشتراک علمای مشهور از جهان اسلام دائر شده بود پیشنهاد تجدید فقه اسلامی را نمود.

دکتور الریسونی گفت: «در حدود 90 درصد فقه اسلامی باید تغییر نماید، زیرا عصر ما عصر طرح (قضایای فقهی جدید) و واقعات جدید است که فقه موجود ساحة آن محدود شده است. او اضافه کرد که «تجدید باید شامل علوم شرعی نیز باشد تا با عصر حاضر توافق داشته باشد». دکتور الریسونی ادامه داده می گوید: باید تجدید شامل تمام علوم شرعی و علم توحید و اصول فقه باشد.

الریسونی می گوید: برای علماء واجب است تا تمام مراجع و علوم دینی را تصحیح نمایند تا با عصر حاضر همخوانی باشد و مشکلات مردم در عصر حاضر حل شود.

{دکتور الریسونی از مدرسه فقه مقاصد پیروی میکند.}

گذاشتن درخت کرسمی در شرکت های اسلامی برای

کارگران عیسوی آن

سکرتیر جنرال مجلس دارالافتاء اروپا شیخ حسین حلاوه برای مسلمانان در اروپا اجازه داد تا عیسوی ها را در عید های دینی شان تبریکی دهند و ضوابط را در این مورد بیان کرد.

شیخ حسین حلاوه در جواب سوال کننده در برنامه زنده تلویزیون در مورد اینکه صاحب شرکت که مسلمان است میتواند درخت کرسمس را برای مامورین و موظفین عیسوی خود بگذارد و آیا این عمل جواز دارد؟

جواب داد: بلی جواز دارد تا درخت کرسمس را در دفتر و شرکت به خاطر مامورین و کارگران عیسوی خود بگذارد و همچنان جواز دارد تا عید را برای شان تبریک بگوید، و اما جواز

2- گردانیدن میت رو بطرف قبله و به جانب راست.

3- خواندن سوره یس شریف.

4- بستن چشمان میت. 5

5- پوشانیدن میت و پوشیدن عورتش.

6- مانع در بوسیدن میت نیست. (توسط محارم).

7- عجله کردن به تجهیز (کفن و دفن) میت.

8- دادن قرض میت.

9- دعا و گفتن (انا لله و انا اليه راجعون).

10- اطلاع دادن اقارب میت از مرگ او.

11- گریه کردن به سر میت و گریه زنده ها تأثیری به میت ندارد و به گریه زنده ها میت عذاب نمیشود.

حکم فاتحه گیری :

سید سابق می نویسد : فاتحه گیری فقط برای مدت سه روز می باشد و سوگواری مخصوص زنان و برای مدت سه روز است بغیر از زن متوفی که مدت عده آن چهار ماه و ده روز است و بعد از این مدت زن نیز نباید سوگواری باشد.

حکم گرفتن روز چهل:

نص فتوای شرعی از امام حسنین محمد مخلوف ثبت تحت
نمبر 377 دارالافتاء مصر

گرفتن روز چهل در شریعت نیست و از سنت آنحضرت صلی الله علیه و سنت صحابه نمی باشد و حتی تابعین روز چهل را نگرفته اند و این عادت در قدیم در بین مسلمانان رواج نداشت. چهل یک عادت جدید و یک بدعتی می باشد که شریعت آنرا منع نموده است.

مردم فکر کرده اند که گرفتن چهل از دین است و ایشان در خطاً می باشند. دربرگزاری چهل پول درغیر راه صحیح مصرف میشود. ممکن است میت از مردم و از خداوند قرضدار باشد و ممکن است خانواده میت به پول محتاج باشند.

و همچنان گرفتن روز چهل تجدید از غم و حزن می باشد که در شریعت مکروه است.

در حدیث شریف که : (التعزية مرة) . تعزیه یکبار است چنانکه در نیل الأوطار و در فتاوی التتار خانیه (در مذهب حنفی) آمده که اگر کسی یکبار فاتحه داده باشد بار دوم فاتحه ندهد. در کتاب (الدر المختار) آمده که فاتحه دادن

و گرفتن بعد از سه روز کراهیت دارد زیرا غم را تجدید میکند.

گرفتن روز چهل و فاتحه زیاده تر از سه روز یک بدعت زشت میباشد و دین و دنیا را فاسد میسازد و باید مردم از این عادت زشت دوری کنند و چیزیکه برای میت در زندگانی برزخ فایده دارد دعا و استغفار و تلاوت قرآن و فرستادن ثواب آن می باشد و خواندن نماز و گرفتن روزه و رفتن به حج از طرف میت برای میت ثواب میرسد.

شیخ مصطفی الزرقا جواب میدهد

سؤال: بعد از وفات اقارب میت برای چند روز مردم را دعوت میکنند و در دعوت ختم قرآن کریم نموده و غذا هایی زیادی صرف میشود میخواهیم بدانیم که برای میت ثواب این محافل میرسد و آیا عذاب میت کم میشود؟

جواب: برای میت از زنده ها فقط دعا و صدقات بنام خداوند که برای فقراء باشد ثواب آن میرسد. اما دعوت پولداران و اغنیاء که از جمله رسم و رواجها است از جمله عبادات نبوده و تقرب به خداوند نیست لذا ثواب آن برای میت نمیرسد و الله أعلم

خواهران و برادران گرامی! سال جدید میلادی را برای شما و تمام جهانیان تبریک می گوئیم خداوند سال خیر و برکت برای همه جهانیان داشته باشد.

فقه اسلامی در 2020 سال سی ام نشرات خود را آغاز میکند و درین 30 سال کمک های معنوی و ادبی و مادی شما سبب ادامه نشرات فقه اسلامی بود. امید است که همکاری های خود را برای سال جدید ادامه بدهید تا این نشریه ادامه داشته باشد. از اداره مسجد توحید در سندیاگو. و هموطنان عزیز در اروپا و امریکا که تا حال این نشریه را تقویت نموده اند تشکر می نمائیم و جزاکم الله خیرا.

Mogaddedi Fazl Ghani
201 Washington Blvd # 104
Fremont, ca 94539
U.S.A

Tel (510) 979 – 9489

fazlghanimogaddedi@yahoo.com

Islaminfo.one